

ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO NACIONALINIAME EGZAMINŲ CENTRE TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens duomenų tvarkymo Nacionaliniame egzaminų centre taisyklių (toliau – Taisyklės) tikslas – reglamentuoti asmens duomenų tvarkymą Nacionaliniame egzaminų centre (toliau – Centras), užtikrinant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo, Nacionalinio egzaminų centro informacinės sistemos saugos nuostatų patvirtintų 2009 m. balandžio 30 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-893, Nacionalinio egzaminų centro informacinės sistemos nuostatų patvirtintų 2009 m. balandžio 30 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-894, Nacionaliniame egzaminų centre įrengtų vaizdo stebėjimo kamerų tvarkos aprašu, patvirtintu 2014 m. spalio 30 d. direktoriaus įsakymu Nr. (1.3.)-V1-112 ir kitų teisės aktų, nustatančių asmens duomenų tvarkymą, apsaugą, laikymąsi ir įgyvendinimą.

2. Taisyklių paskirtis – numatyti pagrindines asmens duomenų tvarkymo, duomenų subjekto teisių įgyvendinimo technines ir asmens duomenų saugos organizacines priemones.

3. Centre duomenys tvarkomi automatiniu ir neautomatiniu būdu susistemintose rinkmenose.

4. Vartojamos sąvokos:

Duomenų subjektas – testavime, nacionaliniuose ir tarptautiniuose tyrimuose, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime dalyvaujantys mokiniai, brandos egzaminus ir kalbų įskaitas laikantys kandidatai, asmenys, laikantys valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus, brandos egzaminų vertintojai, mokyklų ir savivaldybių paskirti atsakingi už Nacionalinio egzaminų centro informacinės sistemos tvarkymą asmenys, savivaldybių įgalioti asmenys vykdyti brandos egzaminus, užduočių rengėjai, Centro darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

Asmens duomenys – reiškia bet kurią informaciją, susijusią su Duomenų subjektu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta.

Ypatingi asmens duomenys – duomenys, susiję su fizinio asmens rasine ar etnine kilme, politiniais, religiniais, filosofiniais ar kitais įsitikinimais, naryste profesinėse sąjungose, sveikata, lytiniu gyvenimu, taip pat informacija apie asmens teistumą.

Vaizdo stebėjimas – vaizdo duomenų, susijusių su fiziniu asmeniu (toliau – vaizdo duomenys), tvarkymas naudojant automatines vaizdo stebėjimo kameras.

5. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, nustatytas Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

6. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Bendraisiais reikalavimais organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms, patvirtintais Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 1T-74 (1.12.E), (toliau – Bendrieji reikalavimai) bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų ir privatumo apsaugą.

7. Duomenų subjektų:

7.1. testavime, nacionaliniuose ir tarptautiniuose tyrimuose, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime dalyvaujančių mokinių, brandos egzaminus ir kalbų įskaitas laikančių kandidatų, asmenų, laikančių valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus, brandos egzaminų vertintojų, mokyklų ir savivaldybių paskirtų atsakingų už Nacionalinio egzaminų centro informacinės sistemos tvarkymą asmenų, savivaldybių įgaliotų asmenų vykdyti brandos egzaminus asmens duomenys tvarkomi automatinio būdu:

7.1.1. asmens duomenų valdytojas – Švietimo ir mokslo ministerija (A. Volano g. 2, LT-01516 Vilnius) koordinuoja pagrindinio asmens duomenų tvarkytojo veiklą ir vykdo šios veiklos priežiūrą, nustato asmens duomenų tvarkymo tikslus, planuoja lėšas asmens duomenims tvarkyti, jas skiria ir kontroliuoja jų naudojimą;

7.1.2. pagrindinis asmens duomenų tvarkytojas – Nacionalinis egzaminų centras (M. Katkaus g. 44, Vilnius, LT-09217) renka, pataiso, jei reikia, saugo asmens duomenis asmens duomenų valdytojo nustatyta tvarka, rūpinasi asmens duomenims tvarkyti kompiuterine ir programine įranga, nagrinėja prašymus išduoti dokumentus spausdintu pavidalu ar, kompiuterių tinklais asmens duomenų valdytojo nustatyta tvarka, saugo juridinių ir fizinių asmenų pateiktus dokumentus, susijusius su duomenų rinkimu, naikinimu, patikslinimu įstatymų nustatyta tvarka;

7.1.3. asmens duomenų tvarkytojai – bendrojo ugdymo įstaigos, savivaldybės, Valstybinės kalbos ir konstitucijos egzaminus vykdančios įstaigos teikia ir tvarko asmens duomenis.

7.2. užduočių rengėjų, Centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, asmenų patenkančių į vaizdo stebėjimo lauką asmens duomenų valdytojas ir tvarkytojas – Nacionalinis egzaminų centras (M. Katkaus g. 44, Vilnius, LT-09217).

8. Centro darbuotojai, atlikdami savo pareigas ir tvarkydami asmens duomenis, privalo laikytis pagrindinių asmens duomenų tvarkymo bei konfidencialumo ir saugumo reikalavimų, įtvirtintų Asmens duomenų apsaugos įstatyme ir šiose Taisyklėse.

9 Centro darbuotojai turi teisę rinkti, tvarkyti, perduoti, saugoti, naikinti ar kitaip naudoti asmens duomenis tik atlikdami savo tiesiogines funkcijas, apibrėžtas pareigybės aprašyme.

II. PAGRINDINIAI ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO REIKALAVIMAI

10. Centro darbuotojai, atlikdami savo pareigas ir tvarkydami asmens duomenis, privalo laikytis šių asmens duomenų tvarkymo reikalavimų:

10.1. asmens duomenys renkami apibrėžtais ir teisėtais tikslais ir toliau būtų tvarkomi tik šiais tikslais;

10.2. asmens duomenys tvarkomi tiksliai, sąžiningai ir teisėtai;

10.3. asmens duomenys turi būti tikslūs ir, jei reikia dėl asmens duomenų tvarkymo, nuolat atnaujinami; neteisingi ar neišsamūs duomenys turi būti ištaisyti, papildyti, sunaikinti arba sustabdytas jų tvarkymas;

10.4. asmens duomenys turi būti tapatūs, tinkami ir tik tokios apimties, kuri būtina jiems rinkti ir toliau tvarkyti;

10.5. asmens duomenys saugomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, negu to reikia tiems tikslams, dėl kurių šie duomenys buvo surinkti ir tvarkomi;

10.6. asmens duomenys tvarkomi pagal šiame ir kituose atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytus aiškius ir skaidrius asmens duomenų tvarkymo reikalavimus.

11. Centre asmens duomenys tvarkomi šiais asmens duomenų tvarkymo tikslais:

11.1. organizuojant ir vykdant pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą, brandos egzaminus ir įskaitas, valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus, tarptautinius ir nacionalinius tyrimus bei testavimą;

11.2. sudarant darbo sutartis;

11.3. vykdant vidaus administravimą;

11.4. vykdant materialinių ir finansinių išteklių apskaitą.

12. Duomenų subjektų asmens duomenys saugomi asmens bylose bei atitinkamose Nacionalinio egzaminų centro tvarkomose duomenų bazėse.

13. Asmens duomenys Centre renkami tik teisės aktų nustatyta tvarka, juos gaunant tiesiogiai iš duomenų subjekto, sutarčių, duomenis kaupiančių švietimo sistemos duomenų bazių, registrų bei informacinių sistemų, vaizdo stebėjimo kamerų.

14. Tretiesiems asmenims, turintiems teisę pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą gauti asmens duomenis, šie duomenys teikiami pagal prašymus (vienkartinio prašymo atveju) arba duomenų teikimo sutartis (daugkartinio prašymo atveju), sudarytas su Centru. Sutartyse turi būti nurodyta duomenų naudojimo tikslas, teikimo ir gavimo teisinis pagrindas, sąlygos, tvarka ir teikiamų asmens duomenų apimtis. Prašyme turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo bei gavimo teisinis pagrindas ir prašomų pateikti

asmens duomenų apimtis. Kai asmens duomenys tvarkomi automatiniu būdu ir taikomos tinkamos duomenų saugumą užtikrinančios priemonės, teikiant asmens duomenis pagal duomenų valdytojo ir duomenų gavėjo sudarytą asmens duomenų teikimo sutartį, prioritetas turi būti teikiamas automatiniam duomenų teikimui, o teikiant asmens duomenis pagal duomenų gavėjo prašymą, – duomenų teikimui elektroninių ryšių priemonėmis.

15. Centras duomenų gavėjams, kurie nėra duomenų šaltiniai ar duomenų tvarkytojai, asmens duomenis teikia pagal duomenų teikimo sutartis, sudarytas Nacionalinio egzaminų centro su duomenų gavėjais (duomenų teikimo sutartyse turi būti nurodoma asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo ir gavimo teisinis pagrindas, sąlygos, tvarka ir teikiamų duomenų apimtis).

16. Nacionalinio egzaminų centro informacinėje sistemoje esantys asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis informacinės sistemos duomenų saugos nuostatais, patvirtintais 2009 m. balandžio 30 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-893.

17. Asmens duomenys saugomi ne ilgiau nei to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai. Asmens duomenys saugomi atitinkamose bylose nustatytą saugojimo terminą pagal kasmet sudaromą, švietimo ir mokslo ministro patvirtintą Nacionalinio egzaminų centro dokumentacijos planą. Pasibaigus bylos ar atskiro dokumento, kuriame šie duomenys yra nurodyti, saugojimo terminui, priimamas sprendimas dėl jo sunaikinimo ir dokumentas (byla) sunaikinamas Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

17.1. Asmens bylos saugomos 50 metų.

17.2. Mokinių, dalyvaujančių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime, kandidatų, laikančių brandos egzaminus ir kalbų įskaitas, asmenų, laikančių valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus ir vertintojų duomenys duomenų bazėje saugomi 1 metus nuo einamųjų metų sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos, po to perkeliama į archyvą. Archyve saugomi 50 metų, po to – sunaikinami.

17.3. Atsakingų ir įgaliotų asmenų asmens duomenys duomenų bazėje saugomi 1 metus nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d. po to sunaikinami.

17.4. Testavime, nacionaliniuose ir tarptautiniuose tyrimuose dalyvaujančių mokinių asmens duomenys duomenų bazėje saugomi 1 metus, po to perkeliama į archyvą. Archyve saugomi 3 metus.

17.5. vaizdo įrašai, saugomi iki egzaminų užduočių spausdinimo ir pakavimo režimų pabaigos (režimai įvedami sausio mėnesį ir tęsiasi iki paskutinio valstybinio egzamino, ne ilgiau kaip iki liepos 1 d.). Pasibaigus egzaminų režimui vaizdo stebėjimo kameros išjungiamos, informacija iš kompiuterio perkeliama į kitą laikmeną ir saugoma iki einamųjų metų gruodžio 31 d.

18. Asmens duomenys tretiesiems asmenims neteikiami, išskyrus tuos duomenų gavėjus, kurie turi įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytą teisę į Centro tvarkomus duomenis. Jiems asmens duomenys teikiami ADTAĮ 6 straipsnyje nustatyta tvarka.

19. Asmens duomenų apsauga nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo užtikrinama įgyvendinant tinkamas organizacines ir technines duomenų saugumo priemones.

20. Asmens duomenų tvarkymo ir saugos reikalavimų laikymąsi bei techninių priemonių įgyvendinimą užtikrina Centro direktorius, imdamasis atitinkamų organizacinių priemonių (įsakymai, nurodymai, rekomendacijos).

III. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

21. Asmens duomenys tvarkomi ir teikiami atitinkamoms institucijoms vadovaujantis Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Nacionalinio egzaminų centro informacinių sistemų nuostatais bei kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais.

22. Automatiniu būdu asmens duomenys tvarkomi vykdant ir vertinant brandos egzaminus, įskaitas, pasiekimų patikrinimus, organizuojant brandos egzaminų, pasiekimų patikrinimo ir įskaitų vertinimą, vykdant Valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus, atliekant nacionalinius ir tarptautinius tyrimus bei testavimą, tvarkant materialinius ir finansinius išteklius, stebint patalpas vaizdo kameromis.

23. Nacionalinio egzaminų centro informacinėje sistemoje tvarkomus asmens duomenis apibrėžia šios sistemos nuostatai.

24. Vykdant ir vertinant brandos egzaminus įskaitas, pasiekimų patikrinimus Centre tvarkomi šie asmens duomenys:

24.1. kandidato vardas, pavardė, asmens kodas, gimimo data, mokomoji kalba, pasirinkti egzaminai, patikrinimai ir įskaitos, kandidatų 1 pusmečio pažymiai. Šiuos duomenis teikia Mokinių Registras;

24.2. kandidatų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių negalia (kandidatui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, reikalingi egzaminų vykdymo pritaikymai), duomenys apie brandos egzaminų laikymo išimtis, įvertinimai taškais ir balais, įvertinimas po pateiktos apeliacijos, kandidatų darbų vaizdai.

25. Organizuojant brandos egzaminų, pasiekimų patikrinimo ir įskaitų vertinimą Centre tvarkomi šie vertintojų asmens duomenys: vardas, pavardė, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas, adresas, jo stažas, kvalifikacija, statusas, pareigos, vertintojo savybės, metai (kuriais dirbo vertintoju), mokykla, kurioje dirba vertintojas.

26. Vykdant valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus tvarkomi šie asmens duomenys: asmens kodas, vardas, pavardė, gimimo data, pasirinkti egzaminai ir įvertinimai.

27. Atliekant nacionalinius ir tarptautinius tyrimus bei testavimą tvarkomi šie asmens duomenys: vardas, pavardė, asmens kodas ar gimimo data, atliktų testų rezultatai; užpildytų klausimynų informacija.

28. Nacionalinis egzaminų centras pagal Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą yra paslapčių subjektas. Vaizdo stebėjimas vykdomas siekiant užtikrinti informacijos, kurią Centras tvarko kaip paslapčių subjektas, saugumą. Centro patalpos, kuriose dirbama su įslaptinta informacija, yra fiksuojamos vaizdo stebėjimo kameromis:

28.1. vaizdo įrašų duomenis iš kompiuterio kietojo disko perkelti į kitą laikmeną gali tik Centro direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo arba asmuo, kurio pareigybės aprašyme tai numatyta.

28.2. vaizdo įrašų duomenys, kurie gali būti naudojami kaip įrodymai administracinių ar kitų teisės pažeidimų bylose, saugomi kol įsigalios procesinis sprendimas bylose.

28.3. vaizdo įrašų duomenys negali būti perduoti naudotis tretiesiems asmenims, kurie nėra asmens duomenų valdytojai ir tvarkytojai, jeigu Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas nenustato kitaip.

28.4. vaizdo įrašai sunaikinami, kai asmens duomenys nebereikalingi jų tvarkymo tikslais, išskyrus tuos duomenis, kurie įstatymų numatytais atvejais turi būti perduoti valstybės archyvams.

29. Sudarant darbo sutartis tvarkomi šie asmens duomenys: asmens kodas, vardas, pavardė, gimimo data, asmens dokumento numeris, gyvenamoji vieta, darbovietės pavadinimas, pareigos, daromos asmens dokumentų bei išsilavinimą patvirtinančių dokumentų kopijos.

30. Vykdamas vidaus administravimą tvarkomi šie asmens duomenys:

30.1. asmens kodas, vardas, pavardė, pilietybė, gyvenamoji vieta, darbovietės pavadinimas ir pareigos, šeiminė padėtis, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numeris, socialinio draudimo pažymėjimo numeris, ypatingi asmens duomenys: informacija apie teistumą, sveikatą. Daromos išsilavinimą patvirtinančio dokumento (-ų) kopija (-os), santuokos liudijimo, vaikų gimimo liudijimo kopijos, kurios saugomos asmens byloje;

30.2. centro darbuotojai, kurie pagal darbo pobūdį pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis, pildo Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimu patvirtintą klausimyną, kuriame pateikia savo, savo šeimos, tėvų, giminaičių asmens duomenis. Užpildytas klausimynas teikiamas Valstybės saugumo departamentui dėl asmenų, kurių darbas susijęs su įslaptintos informacijos naudojimu ir apsauga, kandidatūrų tikrinimo.

31. Tvarkant materialinius ir finansinius išteklius tvarkomi šie asmens duomenys: asmens kodas, vardas, pavardė, gimimo data, pareigos.

IV. ASMENS DUOMENŲ SUBJEKTO TEISIŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA

32. .Asmens duomenų subjektas turi teisę būti informuotas apie savo asmens duomenų tvarkymą.

33. Centras privalo duomenų subjektui, kurio duomenis renka tiesiogiai iš jo, nurodyti:

33.1. juridinio asmens kodą, pavadinimą ir buveinės adresą;

33.2. kokiais tikslais tvarkomi subjekto asmens duomenys;

33.3. kitą papildomą informaciją, kiek jos reikia, kad būtų užtikrintas teisingas asmens duomenų tvarkymas, nepažeidžiant duomenų subjekto teisių;

33.4. jei asmens duomenys gaunami ne iš duomenų subjekto Centras privalo apie tai informuoti duomenų subjektą pradėdamas tvarkyti jo asmens duomenis:

33.5. jei ketinama asmens duomenis teikti tretiesiems asmenims, Centras privalo informuoti duomenų subjektą ne vėliau kaip iki to momento, kai duomenys teikiami pirmą kartą.

34. Duomenų subjektams informacija apie jų duomenų tvarkymą pateikiama bendravimo su duomenų subjektu metu tokiu būdu, koku duomenų subjektas kreipiasi į Centrą, išskyrus tuos atvejus, kai duomenų subjektas tokią informaciją jau turi arba kai įstatymai ar kiti teisės aktai apibrėžia tokių duomenų rinkimo ir teikimo tvarką bei duomenų gavėjus.

35. Asmens Duomenų subjektas savo teises gali įgyvendinti pats arba per atstovą teisės aktų numatyta tvarka.

36. Duomenų subjektai, siekdami įgyvendinti savo teises, Centrai turi pateikti rašytinį prašymą asmeniškai, paštu ar per pasiuntinį, ar elektroninių ryšių priemonėmis:

36.1 Prašymas turi būti įskaitomas, asmens pasirašytas, jame turi būti nurodytas duomenų subjekto vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, duomenys ryšiui palaikyti ir informacija apie tai kokią teisę (susipažinti su asmens duomenimis, ištaisyti ar sunaikinti asmens duomenis, nesutikti su asmens duomenų tvarkymu) ir kokia apimtimi duomenų subjektas pageidauja įgyvendinti.

36.2. asmens duomenų subjekto atstovas prašyme turi nurodyti savo vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, duomenis ryšiui palaikyti, bei atstovaujamo asmens vardą, pavardę, gyvenamąją vietą ir pridėti atstovavimą patvirtinantį dokumentą ar įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą atstovavimo dokumento kopiją.

36.3. pateikdamas prašymą asmeniškai duomenų subjektas privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pateikdamas prašymą paštu ar elektroniniu paštu turi pateikti asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, patvirtintą notaro.

37. Duomenų subjektas, pateikęs asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba teisės aktų nustatyta tvarka ar elektroninių ryšių priemonėmis, kurios leidžia tinkamai identifikuoti asmenį, turi teisę neatlygintinai susipažinti su Centre esančiais jo asmens duomenimis bei gauti informaciją, iš kokių šaltinių ir kokie jo asmens duomenys surinkti, koku tikslu jie tvarkomi ir kam teikiami ir buvo teikti per paskutinius 1 metus.. Centras, gavęs duomenų subjekto prašymą, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo duomenų subjekto prašymo gavimo dienos pateikia prašomus duomenis arba

nurodo atsisakymo tenkinti tokį prašymą priežastis. Jeigu duomenų subjekto prašymas išreikštas rašytine forma, duomenų centras turi pateikti jam atsakymą raštu.

38. Duomenų subjektas turi teisę reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti, išskyrus saugojimą, savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų įstatymų.

39. Jei duomenų subjektas, susipažinęs su savo tvarkomais asmens duomenimis, nustato, kad jo asmens duomenys yra neteisingi, neišsamūs ar netikslūs, jis turi kreiptis į Centrą rašytiniu prašymu, pateikiamu asmeniškai, paštu ar elektroninių ryšių priemonėmis. Dėl duomenų subjektų duomenų tikslinimo Nacionalinio egzaminų centro informacinėje sistemoje gali kreiptis ir duomenų tvarkytojai. Centro darbuotojai privalo asmens duomenis patikrinti ir nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslus asmens duomenis ir (ar) sustabdyti tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą.

40. Jei duomenų subjektas susipažinęs su savo asmens duomenimis nustato, kad jo asmens duomenys yra tvarkomi neteisėtai, nesąžiningai ir kreipiasi į Centrą, Centras nedelsiant ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, neatlygintinai patikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, sąžiningumą ir nedelsdamas sunaikina neteisėtai ir nesąžiningai sukauptus asmens duomenis ar sustabdo tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą. Centras, duomenų subjekto prašymu sustabdęs jo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, asmens duomenis, kurių tvarkymo veiksmai sustabdyti, saugo tol, kol jie bus ištaisyti ar sunaikinti (duomenų subjekto prašymu arba pasibaigus duomenų saugojimo terminui). Kiti tvarkymo veiksmai su tokiais duomenimis gali būti atliekami:

40.1. turint tikslą įrodyti aplinkybes, dėl kurių duomenų tvarkymo veiksmai buvo sustabdyti;

40.2. jei duomenų subjektas duoda sutikimą toliau tvarkyti savo asmens duomenis;

40.3. jei reikia apsaugoti trečiųjų šalių interesus.

41. Duomenų valdytojas privalo supažindinti duomenų subjektą su jo teise nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.

42. Duomenų subjektas turi teisę nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys, kai šie asmens duomenys Centre yra tvarkomi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytais atvejais. Duomenų subjektas rašytinį pranešimą apie nesutikimą dėl asmens duomenų tvarkymo pateikia asmeniškai, paštu ar elektroninių ryšių priemonėmis.

43. Centras duomenų subjekto teisę nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys, įgyvendina, jeigu duomenų subjekto nesutikimas yra teisiškai pagrįstas. Tokiu atveju Centras nedelsiant nutraukia duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, ir apie tai nedelsiant informuoja gavėjus;

44. Duomenų subjekto prašymu Centras per 5 dienas turi pranešti duomenų subjektui apie jo prašymu atliktą ar neatliktą asmens duomenų ištaisymą, sunaikinimą ar asmens duomenų tvarkymo veiksmų sustabdymą asmens duomenų tvarkymo veiksmų nutraukimą.

45. Asmens duomenys taisomi ir naikinami arba jų tvarkymo veiksmai sustabdomi pagal duomenų subjekto tapatybę ir jo asmens duomenis patvirtinančius dokumentus, gavus duomenų subjekto prašymą.

46. Jei Centras abejoja duomenų subjekto pateiktų asmens duomenų teisingumu, jis sustabdo tokių duomenų tvarkymo veiksmus, duomenis patikrina ir patikslina. Tokie asmens duomenys naudojami tik jų teisingumui patikrinti.

47. Centras nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja asmens duomenų gavėjus apie duomenų subjekto prašymu ištaisytus ar sunaikintus asmens duomenis, sustabdytus asmens duomenų tvarkymo veiksmus.

48. Duomenų subjektas gali skųsti Centro, kaip asmens duomenų valdytojo ar asmens duomenų tvarkytojo veiksmus (neveikimą) Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai per 3 mėnesius nuo atsakymo gavimo dienos arba per 3 mėnesius nuo tos dienos, kada baigiasi Taisyklių 44 punkte nustatytas terminas pateikti atsakymą.

49. Centras užtikrina, kad visa reikalinga informacija duomenų subjektui būtų pateikiama aiškiai ir suprantamai.

50. Duomenų subjektas turi teisę susipažinti su tvarkomais jo asmens vaizdo duomenimis. Duomenų subjektas, pateikęs asmens tapatybės dokumentą, turi teisę gauti informaciją, iš kokių šaltinių ir kokie jo asmens vaizdo duomenys surinkti, koku tikslu jie tvarkomi ir kokiems gavėjams teikiami ir buvo teikti per paskutinius 1 metus.

51. Centras, gavęs duomenų subjekto paklausimą dėl jo asmens vaizdo duomenų tvarkymo, privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas atsakyti, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, ir informuoti duomenų subjektą apie duomenų teikimo atlyginimo tvarką ir atlyginimo dydį. Neatlygintinai tokius duomenis duomenų valdytojas teikia duomenų subjektui kartą per kalendorinius metus. Teikiant duomenis atlygintinai, atlyginimo dydis neturi viršyti duomenų teikimo sąnaudų. Duomenų teikimo atlyginimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė (ADTAĮ 25 straipsnio 2 dalis).

52. Centras, gavęs duomenų subjekto paklausimą dėl jo asmens vaizdo duomenų tvarkymo, privalo pateikti prašomus duomenis duomenų subjektui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo duomenų subjekto kreipimosi dienos.

53. Duomenų subjekto rašytiniu, prašymu, pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, vaizdo stebėjimo kameromis užfiksuotas vaizdas (kopija) gali būti išduodamas:

53.1. jeigu jis yra išsaugotas;

53.2. jeigu jame nėra užfiksuoti tretieji asmenys arba yra trečiųjų asmenų rašytinis sutikimas tokį vaizdo įrašą (kopiją) išduoti. Jei nėra trečiųjų asmenų sutikimo vaizdo įrašą išduoti, vaizdai, kuriuose yra užfiksuoti tretieji asmenys, turi būti retušuoti ar kitais būtais panaikinama galimybė identifikuoti trečiuosius asmenis.

54. Duomenų subjekto, norinčio gauti vaizdo įrašą (kopiją), kuriame užfiksuotas ne tik jis bet ir tretieji asmenys, motyvuotame prašyme turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo bei gavimo teisinis pagrindas ir prašomų pateikti asmens duomenų apimtis.

55. Teisėsaugos institucijos turi teisę gauti vaizdo stebėjimo kameromis užfiksuotus vaizdo duomenis, jeigu pateikia prašymą atitinkantį ADTAĮ 6 straipsnį. Vaizdo duomenys gali būti išduodami be vaizde užfiksuotų asmenų sutikimo.

56. Duomenų teikimo atlyginimo dydį Centras nustato ir tvirtina atsižvelgdamas į darbo ir materialines sąnaudas, kurių reikia duomenims pateikti. Vaizdo įrašo kopijos parengimo išlaidas, apmoka duomenų subjektas norintis gauti vaizdo įrašą (kopiją).

V. ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO NUOSTATOS

57. Centras įgyvendina tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenis nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo:

57.1. užtikrintas patalpų, kuriose saugomi asmens duomenys, saugumas (patalpos rakinamos, įrengta signalizacijos sistema, veikia patalpų elektroninė kontrolės sistema, patalpos stebimos vaizdo kameromis);

57.2. nustatyta naudojimosi kompiuterine ir programine įranga tvarka;

57.3. valdoma vartotojų teisė naudotis programine įranga, vartotojų prisijungimai registruojami elektroniniuose žurnaluose;

57.4. vidinis tinklas apsaugotas ugnies sienomis, kontroliuojamas darbuotojų prisijungimas prie vidinio tinklo, kontroliuojamas trečiųjų šalių vartotojų prisijungimas;

57.5. nustatyta atsarginių kopijų darymo, atstatymo ir saugojimo tvarka:

57.5.1. atsarginės kopijos su atstatymo instrukcijomis turi būti saugomos atskirai;

57.5.2. tarnybinėse stotyse esančios informacijos atsarginės duomenų kopijos turi būti daromos kiekvieną darbo dieną;

57.5.3. atkurti informaciją iš atsarginių duomenų kopijų turi būti įmanoma per 1 darbo dieną;

57.5.4. būtina reguliariai (ne rečiau kaip kartą per ketvirtį) tikrinti archyvavimui naudojamus įrenginius;

57.5.5. atsarginės duomenų kopijos saugomos kitoje patalpoje nei yra įrenginys, kurio informacija buvo nukopijuota;

57.5.6. Nacionalinio egzaminų centro informacinės sistemos atstatymas iš archyvų turi būti išbandytas;

57.6. apribota fizinė prieiga prie tarnybinių stočių, patalpos kur stovi tarnybinės stotys rakinamos;

57.7. naudojama sertifikuota programinė įranga, ji atnaujinama laikantis nustatytos tvarkos, pakeista programinė įranga testuojama atskiroje tarnybinėje stotyje ar stotyse;

57.8. tarnybinėse ir darbo stotyse įdiegtos antivirusinės programos;

57.9. įranga prižiūrima pagal gamintojo rekomendacijas;

57.10. patalpose yra ugnies gesintuvai; pastato patalpose įrengti dūmų ir karščio davikliai;

57.11. atsarginės laikmenos su duomenimis ir programomis laikomos nedegiose spintose;

57.12. svarbiausiai kompiuterinei įrangai skirti nenutrūkstamo maitinimo šaltiniai (UPS).

58. Centro patalpų stebėjimas vaizdo kameromis vykdomas tik darbo režimu, apibrėžtu centro vidaus tvarkomis, metu.

59. Vaizdo stebėjimas darbo vietose vykdomas, siekiant užtikrinti paslapčių subjekto tvarkomos įslaptintos informacijos apsaugą.

60. Vykdamas vaizdo stebėjimą darbo vietose, kuriose dirba darbuotojai, šie darbuotojai apie tokį jų vaizdo duomenų tvarkymą pasirašytinai informuojami.

61. Ant stebimų vaizdo kameromis patalpų ir pagrindinio įėjimo į Nacionalinį egzaminų centrą durų pateikta aiškiai matoma informacija apie vykdomą vaizdo stebėjimą.

62. Vaizdo įrašymo įrenginys stovi rakinamoje patalpoje. Užtikrintas patalpų, kuriose stovi vaizdo įrašymo įrenginys, saugumas.

63. Centro darbuotojai turi laikytis konfidencialumo principo ir laikyti paslapyje bet kokią su asmens duomenimis susijusią informaciją, su kuria jie susipažino vykdydami savo pareigas, nebent tokia informacija būtų vieša pagal galiojančių įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatas. Centro darbuotojai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą. Konfidencialumo principo Centre darbuotojai turi laikytis ir pasibaigus darbo santykiams.

64. Centro darbuotojai, tvarkantys Nacionalinio egzaminų centro informacinės sistemos duomenis, kiti darbuotojai vykdamas asmens duomenų tvarkymo funkcijas ir galintys susipažinti su Centro tvarkomais asmens duomenimis pasirašytinai supažindinami su šiomis Taisyklėmis, pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą ir taip įsipareigoja saugoti asmens duomenų paslaptį.

65. Asmens duomenų tvarkymo funkcijas vykdamas darbuotojai, siekdami užkirsti kelią atsitiktiniam ar neteisėtam asmens duomenų sunaikinimui, pakeitimui, atskleidimui, taip pat bet kokiam kitam neteisėtam tvarkymui, turi saugoti dokumentus bei duomenų rinkmenas tinkamai ir saugiai bei vengti nereikalingų kopijų darymo. Centro dokumentų kopijos, kuriose nurodomi

asmens duomenys, turi būti sunaikintos taip, kad šių dokumentų nebūtų galima atkurti ir atpažinti jų turinio.

66. Duomenų subjektų dokumentai bei jų kopijos, finansavimo, buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės, archyvinės ar kitos bylos, kuriose yra asmens duomenų, saugomos rakinamose patalpose. Dokumentai, kuriuose yra asmens duomenų, neturi būti laikomi visiems prieinamoje matomoje vietoje.

67. Archyviniam saugojimui perduotos Centro darbuotojų bei dirbusių pagal terminuotas sutartis darbuotojų asmens bylos saugomos Centre rakinamoje dokumentų saugykloje. Šie duomenys tretiesiems asmenims susipažinti teikiami tik tais atvejais, kai tą leidžia įstatymai ir kiti teisės aktai, ar tik Centro direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu.

68. Centro interneto svetainė turi būti sukurta taip, kad maksimaliai apribotų galimybes viešai veikiančioms interneto paieškos sistemoms bei paieškos variklių robotams kopijuoti Centro svetainėje esančią informaciją, taip pat neleistų šioms sistemoms ir robotams surasti ankščiau skelbtos, bet iš Centro interneto svetainės jau pašalintos informacijos kopijų.

69. Duomenų subjektų asmens duomenys saugomi asmens bylose bei atitinkamose Centro tvarkomose duomenų bazėse.

70. Centro darbuotojai, kurių kompiuteriuose saugomi asmens duomenys arba iš kurių kompiuterių galima patekti į vietinio tinklo sritis, kuriose yra saugomi asmens duomenys, privalo naudoti slaptažodžius. Slaptažodžiai turi būti keičiami periodiškai ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius, taip pat susidarius tam tikroms aplinkybėms (pasikeitus darbuotojui, iškilus įsilaužimo grėsmei, kilus įtarimui, kad slaptažodis tapo žinomas tretiesiems asmenims, ir pan.). Šiuose kompiuteriuose rekomenduojama naudoti ekrano užsklandą su slaptažodžiu.

71. Darbuotojų kompiuteriuose esančios kompiuterinės bylos, kuriose kaupiami asmens duomenys, neturi būti prieinamos kitų kompiuterių naudotojams.

72. Kompiuteriuose turi būti nuolat atnaujinama antivirusinė programa.

73. Prieiga prie tvarkomų asmens duomenų suteikiama tik vykdant darbinės funkcijas.

74. Nacionalinio egzaminų centro informacinių sistemų duomenų bazėse esančių asmens duomenų saugojimo tvarką ir terminus nustato informacinių sistemų ir saugos nuostatai, sistemų naudotojų administravimo taisyklės, veiklos tęstinumo ir valdymo planas bei saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės.

75. Elektroninėse rinkmenose saugojamų duomenų saugojimo tvarką nustato informacijos saugos reglamentas ir kompiuterinių duomenų naudojimo ir saugojimo tvarka.

76. Personalo, finansų, buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės bylos, taip pat kitos archyvinės bylos ir atitinkamos elektroninės bylos, keičiantis atitinkamus dokumentus ir bylas tvarkantiems darbuotojams ar jų įgaliojimams, perduodamos perdavimo–priėmimo aktu.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

77. Taisyklės periodiškai peržiūrimos ir esant reikalui atnaujinamos. Tačiau ne rečiau kaip kartą per 2 metus peržiūrimos ir reikalui esant atnaujinamos.

78. Už Taisyklių nuostatų pažeidimą Centro darbuotojai, tvarkantys asmens duomenis, gali būti traukiami tarnybinėn ar drausminėn atsakomybėn.
